

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА
БЕЗПЕКА**

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітній рівень другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Шифр за ОПП: ОК 05

Мова навчання: українська

Кропивницький 2024

Розробник :

БУЛГАКОВА ОЛЕНА, доцент кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету №4, кандидат економічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету №4
Протокол № 2 від 04.09. 2024р

Завідувач кафедри



Ганна КОНАРСВА

Робочу програму погоджено з гарантом ОПП «Публічне управління та адміністрування»

Гарант ОПП
«04» 09. 2024 року



Олена БУЛГАКОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Мова навчання:	українська	
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Кількість кредитів:	4	
Загальна кількість годин:	120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Лекції:		6
Семінарські:		6
Практичні:		-
Самостійна робота:		108
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета: формування у здобувачів освіти наукового розуміння сутності та особливостей інтеграційних процесів в Європі, основних теоретичних засад європейської єдності в досягненні безпеки на регіональному рівні, здатності досліджувати проблеми міжнародного публічного управління в реалізації політики європейської інтеграції.

Завдання дисципліни – формування сучасних теоретичних та практичних знань, умінь та навичок з євроінтеграції, міжнародного публічного управління та безпеки, принципів та стандартів публічного управління в українських органах публічної влади в динамічних процесах європейської інтеграції; системне та наукове розуміння явищ і процесів глобалізації та інтеграції на основі моделей

досягнення безпеки в європейському регіоні, формування навичок самостійної роботи з традиційною літературою та джерелами в Інтернеті.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Антикризове управління», «Публічне управління регіональним розвитком», «Механізми та інструменти публічного управління», виконання магістерської роботи.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання						
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 8	ПРН 10	ПРН 12
Знати зміст та основні компоненти поняття публічної політики та глобального врядування	+		+		+	+	+
Знати сутність та зміст політики європейської інтеграції; напрямки євроінтеграційної політики України		+		+	+	+	
Знати сутність і зміст міжнародної та європейської безпеки		+		+	+	+	+
Знати механізми забезпечення національної безпеки, сутність, мету за завдання стратегічного управління у сфері національної безпеки	+	+		+	+		+
Знати механізми, методи та інструменти публічної політики та глобального врядування	+	+		+		+	
Вміти визначати різні аспекти публічного управління та глобального врядування		+	+	+			+
Вміти оцінювати процеси поглиблення європейської інтеграції та розширення Європейського Союзу		+	+		+	+	
Вміти аналізувати основні принципи формування Європейського Союзу та				+	+	+	+

досліджувати проблеми політики європейської інтеграції України							
Вміти визначати причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між національними та глобальними явищами і процесами, враховувати ці зв'язки при розробці та реалізації заходів публічного управління та адміністрування у сфері забезпечення безпеки	+			+	+	+	

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Навантаження			
	заочна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінари	ср
1	2	3	4	5
Тема 1. Глобальні процеси та проблеми сучасності	10			10
Тема 2. Концепція європейської та євроатлантичної інтеграції в державній політиці України	14	2		12
Тема 3 Інституційна система ЄС та механізми публічного управління Європейським Союзом	16		2	14
Тема 4. Міжнародне публічне управління та розвиток	16	2		14
Тема 5. Україна в контексті процесів європейської та євроатлантичної інтеграції	18		2	16
Тема 6. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки.	16	2		14
Тема 7. Інституційні засади політики національної безпеки.	18		2	16
Тема 8. Основи стратегічного управління у сфері національної безпеки	12			12
Усього годин:	120	6	6	108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ.

Цілісність сучасного світу та його різноманіття. Школи глобалістики: Римського клубу; Інституту всесвітніх спостережень (США), універсального еволюціонізму, Д. Гвішиані та ін. Головна мета, об'єкт, предмет та категорії глобалістики: глобальний розвиток, глобальна система, глобальне суспільство, інтеграція, коеволуція, локалізація, інтернаціоналізація, регіоналізація, суверенітет, модернізація, традиціоналізм та ін..

Прикладні аспекти глобалістики. Глобальні процеси природного характеру. Вплив глобалізації на культуру сучасного світу (глобальна, масова маргінальна, космополітична, транснаціональна. Чинники формування глобального «інформаційного суспільства».

Тема 2. КОНЦЕПЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Інтеграційні процеси в Європі. Розвиток ідеї Єдиної Європи та місце в ній України. Сутність ЄС як інтеграційного об'єднання особливого типу. Субсидіарність, солідарність і комунітарне право як інструменти розвитку інтеграційних процесів, гармонізації управлінських систем країн ЄС. Становлення та особливості розвитку відносин України з ЄС. Стратегічне планування політики європейської інтеграції.

Тема 3. ІНСТИТУЦІЙНА СИСТЕМА ЄС ТА МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Історія інституційного оформлення Європейського Союзу та створення публічної влади в наддержавному просторі.

Основи побудови та діяльності інститутів та органів ЄС. Органи управління ЄС та їх функції. Виконавча влада: Європейська Комісія (закотворча ініціатива, виконання бюджету, нагляд за виконанням європейських законів та бюджетів). Законодавча влада: Рада Європейського Союзу (законодавчі та бюджетні питання, контроль діяльності Європейської комісії). Судова влада: Суд ЄС (забезпечення одномандатності в інтерпретації законів).

Агенції ЄС. Європейський Омбудсмен. Консультативні органи ЄС.

Поняття та принципи європейського врядування. Децентралізація за допомогою європейських агентств. Багаторівненість врядування.

Тема 4. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РОЗВИТОК

Предмет і методологічна основа міжнародного публічного управління і адміністрування. Механізм та стиль міжнародного публічного управління.

Міжнародний досвід публічного адміністрування в Україні. Проблеми адаптації державної служби України до стандартів ЄС в контексті євроінтеграції.

Особливості багаторівневого врядування. Принципи децентралізації в міжнародному публічному управлінні.

Тема 5. УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Політико-правове забезпечення євроінтеграції України. Основні етапи відносин Україна – ЄС. Основні інтеграційні вимоги щодо членства держав у ЄС. Правові наслідки укладення угоди про асоціацію з ЄС. Статус кандидата на вступ до ЄС: аналіз зобов'язань України. Дорожня карта адаптаційних реформ в системі публічного управління. Адаптація національної нормативно-правової бази до вимог ЄС. Досвід держав – членів ЄС в практиці українського державного управління.

Тема 6. ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Основні поняття та принципи національної безпеки. Роль публічного управління в забезпеченні національної безпеки. Міжнародна система колективної безпеки та її складові. Регіональна система безпеки. Концепція спільної європейської безпеки. Концепція розумної безпеки. Спільна політика безпеки і оборони ЄС. Імплементация Глобальної стратегії ЄС країнами-членами. Загальні підходи ЄС до врегулювання конфліктів та управління ризиками. Формування системи попередження та управління конфліктами ЄС. Співпраця ЄС та НАТО.

Генезис та розвиток системи європейської безпеки. Європейська стратегія безпеки. Діяльність ОБСЄ. Співробітництво України та ЄС у сфері безпеки. Євроатлантичні інтеграційні процеси в умовах глобалізації. Організація Північноатлантичного Договору у системі колективної безпеки. Особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.

Трансатлантичне співробітництво, його роль у формуванні моделі розвитку стабільного світу.

Тема 7. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Концептуальні підходи щодо забезпечення національної безпеки. Правові основи та принципи політики національної безпеки (політики НБ). Суб'єкти політики НБ, їх завдання та повноваження. Чинники, які визначають особливості політики НБ та її основні завдання. Воєнна політики, її мета та функції. Вплив інститутів громадянського суспільства на політику НБ. Завдання інститутів громадянського суспільства щодо контролю за політикою НБ. Міжнародний досвід щодо контролю за політикою НБ інститутами громадянського суспільства.

Тема 8. ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Цілі, завдання та критерії стратегічного управління у сфері національної безпеки (стратегічного управління НБ). Суб'єкти стратегічного управління НБ. Об'єкти стратегічного управління НБ. Політичне, адміністративне та військове стратегічне управління НБ. Ситуаційне та системне стратегічне управління об'єктами національної безпеки. Місце та роль концепцій, доктрин та стратегій при стратегічному управлінні НБ

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі з використанням квестів.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведення оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку/екзамену на денній/заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано.

			Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)
--	--	--	---

5.3. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни.
2. Плани семінарських занять.
3. Методичні рекомендації та завдання до самостійної роботи
4. Лекції з дисципліни «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека»
5. Засоби діагностики знань.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Європейська інтеграція: навчальний посібник / за ред.: М.І. Макаренка, Л.І. Хомутенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с
2. Діденко Н.Г. Демократія і управління в ЄС: навчальний посібник. Маріуполь, 2016.. 235 с
3. Горбулін В.П. Електронне урядування: підручник / В.П. Горбулін, Н.В. Грицяк, ін. К.: НАДУ, 2014. 352 с.
4. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-ге видання. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017 172 с.
5. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с
6. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник. Г.П. Ситник, М.Г. Орел, за ред.. Г.П. Ситника. К.:ВПЦ Київський університет. 2022. 464 с.
7. Інтеграція України в Європейський інформаційний простір: виклики та завдання. К. : ФОП Клименко, 2014. 212 с.
8. Грицяк Н. В., Литвинова Л. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. К., 2015. 108 с.

Допоміжна література

1. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. Вінниця: ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 504 с.
2. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020, 380 с.
3. Зелена книга державної політики у сфері електронного урядування. Київ, 2015. 54 с.

4. Барікова А.А. Електронна держава: нова ефективність урядування : [монографія]. К. : Юрінком Інтер, 2016. 135 с
5. Грицяк Н. В. Державна політика у сфері надання доступу до публічної інформації: навч.-метод. матеріали / уклад. В. В. Святненко. К. : НАДУ, 2013. 32 с.
6. Інформаційна політика в Україні: методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни / Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, Л. В. Литвинова, С. Г. Соловйов. К. :НАДУ, 2014. 48 с.
7. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / Соловйов С. Г. та ін. К. 2015. 320 с.
8. Інтеграція України в Європейський інформаційний простір: виклики та завдання. К., 2014. 212 с.
9. Сазонець О.М., Саричев. В.І. Міжнародні організації в управлінні людським розвитком : глобалізацій ний вимір. Д: «Нова ідеологія», 2012. 252 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://europa.eu/> - (сайт представлений мовами країн-членів ЄС) Портал Європейського Союзу
2. europa.dovidka.com.ua/ee.html#European_Union - (укр.) Глосарій термінів Європейського Союзу
3. <http://uz.gov.ua/ci/org/ec/agr920207.html> - (укр.) Сторінка “Договір про Європейський Союз” на сайті “Українські залізниці”
4. <http://ec.europa.eu/euro/entry.html> - (на мовах 12 країн-членів ЄС) Євро - грошова одиниця 12 країн-членів ЄС. Все, що необхідно знати про євро
5. <http://ec.europa.eu/citizensrights/> - (англ. версія) Розділ “Офіс офіційних публікацій ЄС” на сайті “Європейська комісія”.
6. http://www.europarl.europa.eu/home/default_en.htm - (на мовах 22 країн-членів ЄС) Сайт “Європейський парламент”
7. http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.ASP?lang=en - (англ. версія) Сайт “Рада Європейського Союзу”
8. http://ec.europa.eu/index_en.htm - (на мовах 16 країн-членів ЄС) Сайт “Європейська Комісія” <http://curia.europa.eu/en/index.htm> - (на мовах 22 країнчленів ЄС) Сайт “Європейський Суд Юстиції”
9. <http://www.euro-ombudsman.eu.int/default.htm> - (на мовах 22 країнчленів ЄС) Сайт “Європейський Омбудсмен”
10. http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european/index.htm - (рос.; англ.) Сторінка “Документи Європейського Співтовариства про ЗМІ” на сайті “Право і засоби масової інформації” .